

מטהרת ומכשירה את הכלי, ודבר זה נראה כתיקון כלי, שהיא מלאכה, ולכן אסרו זאת.

השקת מים ביום טוב ובשבת לטהרם

נתבאר, שאסרו חכמים להטביל כלים ביום טוב מפני מספר טעמים.

והנה טהרת מקווה מועילה רק לאדם וכלים, אבל שאר דברים הנטמאים, כגון אוכלים ומשקים, אינם נטהרים בטבילה במקווה, ואין להם שום תקנה להיטהר.

יוצאים מכלל זה המים שנטמאו, שאף שגם הם אין להם תקנה להיטהר בתורת טבילה במקווה, מכל מקום יש להם תקנה להיטהר על ידי זריעה, שאם ממלאים אותם בכלי, ומכניסים אותם לתוך מקווה, עד שיגעו מי המקווה במים שבכלי, מאחר שנתחברו המים שבכלי למי המקווה, הם נחשבים כזרועים בו, ובטלים למי המקווה, ונטהרים.

ובסוף דף זה מבואר, שנחלקו חכמים, אם בשבת או ביום טוב מותר לטהר מים באופן הזה.^א

לדעת רבי – בשבת אין לטהר מים על ידי השקה כלל, בין בכלי אבן, ובין בכלי עץ טמא. וביום טוב יש חילוק בדבר, בכלי אבן שהוא עצמו טהור, ואינו צריך טבילה, מותר להשיק בו מים טמאים במקווה לטהרם, אבל בכלי עץ טמא^ב, שגם הוא עצמו צריך טבילה, הדבר אסור, כי כשמשיק בו מים, נמצא מטביל כלי ביום טוב. [ואם משנתנו כדעת רבי, היא מדברת ביום טוב, ולכן מחלקת בין השקה בכלי אבן, לטבילה בכלי עץ].

ולדעת חכמים – ביום טוב מותר לטהר מים על ידי השקה, בין בכלי אבן, ובין בכלי עץ טמא. ובשבת יש חילוק בדבר, בכלי אבן שהוא עצמו טהור, ואינו צריך טבילה, מותר

^א ובספרים שלנו נחלפה רישא לסיפא, וסיפא לרישא ... ועל כן רוב התלמידים שגו בפירושה של סוגיא זו, ואין אדם יכול לישבה על כנה, וגורסין מפני דוחק ... ואין ראוי לפרש כן לדרדקי דבי רב ... [רש"י].

^ב יל"ע אם כלי עץ טהור דינו ככלי אבן או ככלי עץ טמא. שו"ר בתוס' שכלי עץ טהור דינו כטמא כי כשנותנים בו את המים הוא נטמא מהם. [] ואם תאמר, אמאי אין מטבילין אותו, הא איכא תרתין לטיבותא, חדא דנטמא ביום טוב. ועוד דלא נטמא כי אם בולד הטומאה, וכולי עלמא מודים דמטבילין לכל הפירושים דלעיל. ולמאן דמוקי מתניתין בשבת וכתבנן, ניחא, אבל למאן דמוקי לה ביום טוב, קשיא. ויש לומר דמכל מקום אין לגרום הטומאה לכלי בידים כדי שיטבילנו, דדוקא כשנטמא כבר בולד הטומאה, הוא דמטבילין אותו, אבל אסור לטמאותו על מנת להטבילו ביום טוב. [תוס'].